
Visie en beleidskader herziening accommodatiebeleid

*Denken in functies en doelgroepen en
niet in stenen.*

Gemeente Lisse, 31 maart 2016

Visie en beleidskader Herziening Accommodatiebeleid

1. Aanleiding en Doel

Aanleiding voor de herziening van het huidige accommodatiebeleid "Een prettig verblijf" gemeente Lisse uit 2008 is de motie van de gemeenteraad in april 2015. De motie kwam tot stand tijdens een raadsvergadering waarin werd gesproken over bezuinigingen bij de gemeente. Om een goed oordeel te kunnen vormen over mogelijke bezuinigingen heeft de raad gevraagd om een overzicht van maatschappelijke taken en -verplichtingen van de gemeente daar waar het gaat om accommodaties. Eveneens is gevraagd om een overzicht van de bezetting van de accommodaties. Dit alles in het verlengde van het participatie project "Meer, minder, anders", waarin verenigingen en maatschappelijke instellingen zich hebben uitgesproken over mogelijke bezuinigingen. Doel hiervan is om gericht en onderbouwd met minder inzet van overheidsmiddelen er toch zeker van te zijn voldoende accommodaties in te kunnen zetten om de taken en verplichtingen van de gemeente onderdak te bieden.

Het college van B&W heeft de motie opgepakt als een aanleiding om te komen tot een herziening van het accommodatiebeleid.

Daarbij staat het vraagstuk van de doelmatigheid centraal.

De hoofdvraag is dan ook:

- Hoe kunnen de accommodaties in Lisse meer doelmatig ingezet worden en beter benut worden?

Deelvragen zijn:

- In hoeverre is het een taak van de gemeente Lisse om diverse (maatschappelijke) accommodaties in eigendom te hebben?
- Welke rol dient de gemeente Lisse te spelen ten opzichte van die accommodaties?

In deze notitie worden de kaders voor het nieuwe accommodatiebeleid voorgelegd.

In de notitie Hoofdpijnen Masterplan wordt inzicht gegeven in de uitvoeringsplannen op basis van de beleidskaders.

2. Taken en verplichtingen gemeente

In wet- en regelgeving is vastgelegd welke taken bij gemeenten zijn neergelegd. Veelal is de gemeente aangewezen als uitvoerder van de wet. De wijze waarop hier uitvoering aan wordt gegeven kan, vaak binnen bandbreedtes, bepaald worden door de gemeenteraad. De gemeenteraad staat immers dicht bij de eigen inwoners en kan daardoor maatwerk leveren. Naast taken die de gemeente via wetgeving opgelegd heeft gekregen kan de gemeente zichzelf ook aanvullende taken opleggen.

Wettelijke taken

De gemeente heeft verschillende taken die zijn vastgelegd in wetgeving. Op geen enkel onderdeel

van beleid is vastgelegd dat de gemeente de verplichting heeft accommodaties in eigendom te hebben. Wel heeft de lokale overheid op onderdelen de plicht te voorzien in adequate huisvesting, bijvoorbeeld binnen het onderwijs. De wijze waarop invulling wordt gegeven aan de verplichting in adequate huisvesting te voorzien, is aan de gemeente zelf.

Er is dus niet geregeld dat gebouwen per definitie gemeentelijk eigendom moeten zijn. In het land zijn er bijvoorbeeld gebouwen in gebruik als school waarvan woningcorporaties eigenaar zijn. Ook zijn er ontwikkelingen dat schoolbesturen het (economisch) eigendom van schoolgebouwen overnemen van gemeenten.

Eigen beleid gemeente

In de achterliggende jaren is naast verplicht beleid (als gevolg van wetgeving) aanvullend lokaal beleid vastgesteld door de gemeenteraad. Dit heeft onder andere plaatsgehad op de beleidsterreinen: welzijn, sport, onderwijs, cultuur, zorg, etc.

Voor de uitoefening van dit lokale beleid is niets vastgelegd over waar functies, activiteiten worden ondergebracht. Uitzondering hierop zijn het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs en het accommodatiebeleid "Een prettig verblijf".

Het spreekt natuurlijk voor zich dat er accommodaties nodig zijn om de functies en activiteiten onderdak te bieden.

Een overzicht van de wettelijke en wenselijke taken van de gemeente binnen het sociaal domein wordt gepresteerd in het raadsvoorstel van juni 2016 (bijlage 1).

3. Accommodaties in Lisse

In de achterliggende jaren zijn er in Lisse verschillende onderzoeken gedaan naar (gemeentelijke) accommodaties. In 2014 heeft Hospitality Consultants (HC) zich nog gebogen over het aanbod van de maatschappelijke voorzieningen. Het beeld dat HC had over de accommodaties was dat er een ruim aanbod aan accommodaties is ten opzichte van de vraag.

In de motie (bijlage 2) is gesteld dat, om goede afwegingen te kunnen maken, een bezettingsoverzicht van de accommodaties noodzakelijk is. Voor deze notitie zijn daarom accommodatiebeheerders/ -eigenaren in Lisse gevraagd naar de bezetting van hun ruimten, of men bereid is de ruimten te verhuren en hoe groot deze ruimten zijn. De reacties zijn verwerkt in een overzicht dat op schematische wijze per dag van de week de bezetting weergeeft (bijlage 3).

De inventarisatie leverde een breed beeld op van accommodaties (terreinen, gebouwen) waarvan de eigenaar/beheerder bereid is deze te verhuren voor maatschappelijke doeleinden. Om antwoord te geven op de motie is in de uitwerking gekozen voor de zogenaamde binnenaccommodaties (gebouwen) ten behoeve van onderwijs, welzijn, zorg, sport, en cultuur.

Aanvullend zijn in oppervlakte vergelijkbare ruimten met elkaar vergeleken. Dit is gedaan door de ruimten in vier categorieën in te delen, te weten: meer dan 200m², 100-200m², 50-100m² en

kleiner dan 50m2. Dit geeft het volgende resultaat van de inventarisatie van gemeentelijke en niet-gemeentelijke (maatschappelijke) accommodaties:

	bezetting percentage	uren in gebruik	uren leegstand
(7 ruimten) meer dan 200 m2	28,2%	207	527
(14 ruimten) 100-200 m2	14,1%	207	1262
(20 ruimten) 50-100 m2	26,2%	550	1550
(21 ruimten) minder dan 50 m2	28,9%	637	1567
(6) gymzalen	55,9%	211	418
(2) sporthallen	57,0%	120	90

Groter dan 200m2

In Lisse zijn 7 ruimten / locaties die een vloeroppervlak hebben dat groter is dan 200m2 en die de eigenaar / beheerder wil verhuren. Van maandag tot en met zondag van 08.00 tot 16.00 uur is 70% (308 uur) van deze ruimten nu niet in gebruik. 's Avonds (van 16-23 uur) is ruim 74% (219 uur) niet in gebruik.

Ruimten van 100-200m2

Er zijn 14 ruimten met een oppervlak tussen de 100- 200 m2. Deze zijn tussen 08.00-16.00 uur (ma-zo) voor 11 % in gebruik en zijn dus 89% van de tijd (785 uur) niet in gebruik. In de avonden ma-zo 17.00-23.00 uur wordt ruim 81 % van de tijd (477 uur) niet gebruikt.

Ruimten van 50-100 m2

De bezetting van accommodaties / ruimten met een oppervlak tussen de 50-100 m2 is hoger dan binnen de overige categorieën. De oorzaak hiervan is dat van de 19 beschikbare ruimten er tenminste 5 ruimten zijn onderwijs gerelateerde activiteiten plaatsvinden van structurele gebruikers (o.a. de volksuniversiteit). Toch is ook in deze categorie het aanbod aan vloeroppervlak zeer ruim waardoor de gemiddelde bezetting overdag niet hoger is dan 32% en 's avonds ruim 18%. Ruim 860 uur overdag en 81 uur 's avonds wordt elke week niet gebruikt.

Minder dan 50m2.

Deze categorie kent 21 vertrekken waarvan er 9 met onderwijs gerelateerde activiteiten zijn gevuld. Ook hier geven de eigenaren / beheerders aan bereid te zijn daar waar mogelijk de accommodaties te willen verhuren. Binnen deze categorie zijn per week overdag nog 863 uur en 's avonds 704 uur beschikbaar.

Het beeld dat HC had, wordt dus bevestigd. Er zijn veel m2 in Lisse die niet worden gebruikt. (overzicht bezettingspercentages opgenomen in bijlage 4.)

Om accommodaties in stand te (kunnen) houden is een minimale bezettingsgraad financieel en maatschappelijk gewenst c.q. vereist. Normeringen hiervoor zijn niet vastgesteld. Wel zijn er landelijk streefpercentages voor sportaccommodaties bekend. Bij sporthallen is het streefpercentage voor de bezetting tussen de 55-85%. Bij gymzalen ligt dit tussen de 50-70%. Voor

andere accommodaties zijn deze niet bekend.

4. Ontwikkelingen

Het huidige accommodatiebeleid "Een prettig verblijf" is in de achterliggende jaren redelijk succesvol geweest. Verenigingen hadden over het algemeen allemaal onderdak voor hun activiteiten. Wel kwamen er vanuit de gemeenteraad steeds meer vragen om accommodaties multifunctioneel in te zetten met als doel een hogere bezettingsgraad te realiseren en daardoor de lasten te verlichten c.q. de bijdrage van de gemeente te beperken. Deze inzet heeft(nog) niet altijd tot het gewenste resultaat geleid.

Onder druk van de financiën en de decentralisaties, bekend als de 3D's, zijn er sinds 2015 veel meer uitvoeringstaken bij de gemeente terechtgekomen en is er vanuit de landelijke overheid de lijn uitgezet dat er meer verantwoordelijkheid bij de burger en zijn/haar sociale omgeving wordt neergelegd. Dit heeft zijn uitwerking binnen de gebieden Zorg, Welzijn en Wmo, Wonen, Onderwijs, etc. en heeft (in de naaste toekomst) zijn effecten op accommodatie vragen/-behoeften.

Transformatie in het sociaal domein

Bij het bepalen van een visie op maatschappelijke accommodaties voor Lisse in de komende jaren is het daarom essentieel te bekijken in hoeverre initiatieven uit de samenleving kunnen worden gestimuleerd en ondersteund. De transformatie in het sociaal domein (de sociale opgave) leidt tot een verandering in vraag en aanbod. Eigen kracht en creativiteit, eigen verantwoordelijkheid, zelf aanpakken, loslaten in vertrouwen, ruimte geven aan talent, iedereen doet mee, wettelijke verantwoordelijkheid versus zelforganisatie; dit zijn speerpunten van het sociaal beleid die ervoor zorgen dat we anders gaan denken over ons accommodatiebeleid.

Demografische ontwikkelingen

Ontgroening, vergrijzing (zie bijlage 5) en minder subsidie vanuit het Rijk zijn mede aanleiding om een herziening te realiseren van het accommodatiebeleid en te denken aan andere vormen van eigendom, beheer en exploitatie, waarbij meer wordt gekeken naar kosten en maatschappelijke opbrengsten en de eigen kracht en regie van burgers. Ook in het accommodatiebeleid moeten we meertoe naar "zelforganisatie", één van de arrangementen in het sociaal domein (zie bijlage 6). Exploitatie en beheer kunnen ook door derden, burgers en verenigingen worden georganiseerd. Eigen initiatief, eigen regie en zelforganisatie van burgers zal de vraag naar accommodaties kanaliseren en leiden tot efficiënter gebruik van beschikbare ruimte door meer multifunctioneel gebruik, waardoor ook de exploitatielasten worden beperkt.

5. Financiën

De herziening van het accommodatiebeleid is mede ingegeven door het oogmerk om binnen de gemeentefinanciën bezuinigingen te realiseren. Om te kunnen bepalen welk effect een verandering van een beleidsrichting heeft is in kaart gebracht wat de maatschappelijke accommodaties, in eigendom bij de gemeente, de gemeente op dit ogenblik per jaar kosten.

Per jaar is een bedrag van circa € 7.000.000¹ in de exploitatiebegroting van de gemeente opgenomen om alle kosten aan het maatschappelijk onroerend goed, dat in eigendom is bij de gemeente, te bekostigen. Ter vergelijking: de totale kosten van de gemeente bedragen circa € 47,6 miljoen.

Hierbij wordt opgemerkt dat de kosten zoals deze in de gemeentebegroting zijn opgenomen voor de diverse maatschappelijke accommodaties onderling niet met elkaar zijn te vergelijken. Er is namelijk niet altijd sprake van zuiver gebouwgebonden kosten. Binnen deze kosten zijn soms ook andere kosten opgenomen: kosten die verband houdend met activiteiten, het openstellen van accommodaties, etc. Een vergelijking tussen de begrotingskosten onderling is daarom niet reëel, omdat er dan appels met peren met elkaar worden vergeleken.

6. Nieuw kader “Meer met minder”

Het doel van de herziening van het gemeentelijk accommodatiebeleid is de gemeentelijke middelen duurzaam efficiënter in te zetten.

De analyse in de voorgaande paragrafen heeft geleid tot een aantal bevindingen:

- Er is geen verplichting dat de gemeente accommodaties in eigendom heeft;
- In verhouding tot de vraag naar accommodaties is er een erg groot aanbod aan vloeroppervlak;
- Er is nauwelijks sprake van multifunctioneel gebruik van accommodaties;
- De transformatie in het sociaal domein (de sociale opgave) en de demografische ontwikkelingen leiden tot een verandering in vraag en aanbod;
- Het is om meer redenen van belang dat functies en activiteiten met elkaar integreren;
- Het is om exploitatieredenen gewenst om het beleid in te zetten op hoge bezetting van accommodaties.

De eerste twee bevindingen zijn aanleiding om te streven naar het afstoten van gemeentelijk (maatschappelijk) vastgoed. De overige bevindingen maken echter duidelijk dat de gemeente (op onderdelen) toch een rol dient te blijven spelen in het stimuleren en ondersteunen van initiatieven vanuit de samenleving.

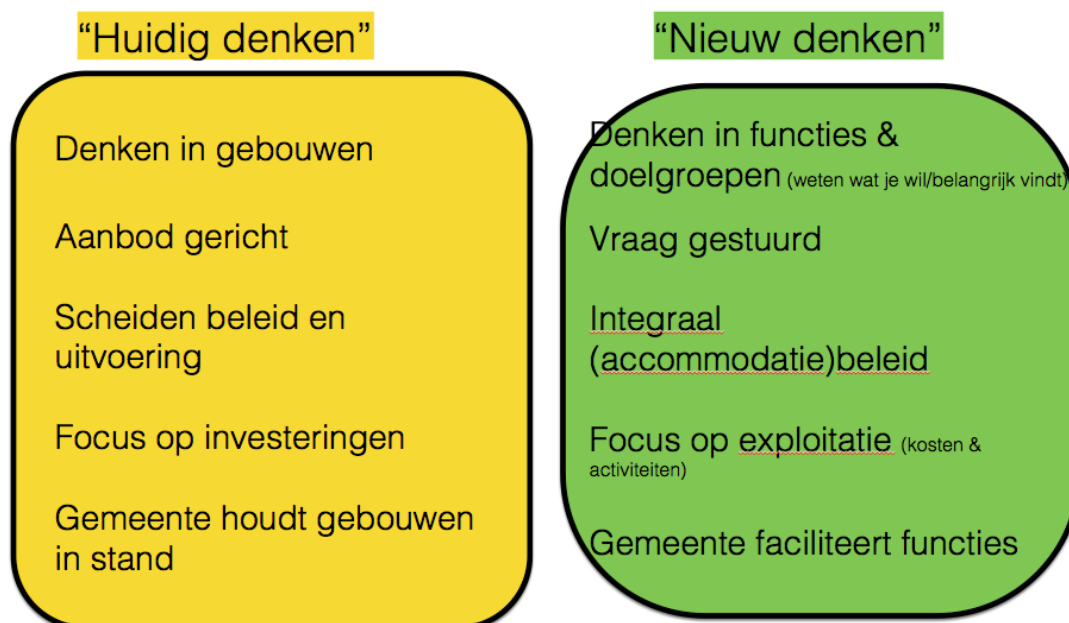
Nagestreefd wordt het integraal ondersteunen van functies en het (laten) organiseren van activiteiten ten behoeve van de inwoners. Accommodaties zijn niet het doel, maar een middel in dit proces, waarbij het niet meer automatisch zo is dat de gemeente verantwoordelijk is voor het maatschappelijk onroerend goed (het eigendom, het beheer, het in gebruik geven en het

¹ Het totaal bedrag van circa € 7.000.000 is een optelsom van de kosten minus de opbrengsten van de maatschappelijke accommodaties in eigendom van de gemeente (onderwijs, sport, cultuur en welzijn).

exploiteren van onroerend goed).

Bij het duurzaam efficiënter inzetten van gemeentelijke middelen kunnen we dus niet blijven doen wat we deden. Het vraagt een andere wijze van een "probleem" benaderen en behandelen. Het huidige denken in gebouwen maakt plaats voor het denken in welke functies en activiteiten de gemeente nodig vindt. De verenigingen en instellingen die uitvoering geven aan het beleid van de gemeente dragen, naast het verzorgen van de activiteit zelf, ook zorg voor het vinden van onderdak voor de activiteit(en).

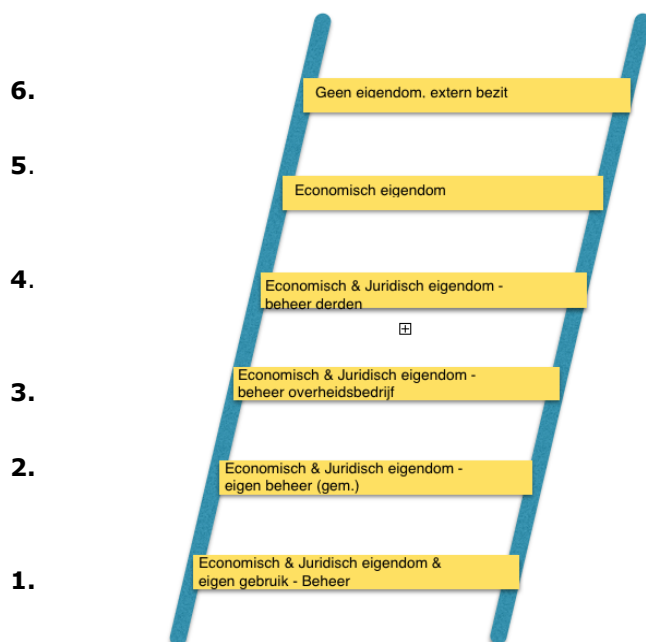
Deze omslag laat zich als volgt kort weergeven:

Niet het aanbod, maar de vraag bepaalt de behoefte aan vastgoed. Niet het bezit van vastgoed is leidend, maar de vraag of de gewenste maatschappelijke activiteiten op efficiënte wijze onderdak kunnen vinden. Deze andere kijk op behoefte, capaciteit en bezetting leidt tot een transformatie van het accommodatiebeleid van gemeentelijk vastgoed naar vastgoed van derden.

Eén en ander betekent dat in de naaste toekomst de gemeente, waar mogelijk, meer afstand neemt van haar (maatschappelijk) onroerend goed. Nadrukkelijk wordt aangegeven "in de naaste toekomst". Immers veel accommodaties zijn op dit ogenblik eigendom van de gemeente. Deze zullen niet van de ene op de andere dag overgaan in andere handen. Het zal een proces van enkele jaren zijn.

(vastgoedladder)

Als de gemeente afstand neemt van haar (maatschappelijk) onroerend goed, betekent dit dat de positie op de "vastgoedladder" gaat verschuiven. Vanuit de visie in deze notitie wordt er naar een zo groot mogelijke afstand tot het onroerend goed gestreefd. Per accommodatie is vastgesteld op welke trede van de ladder de accommodatie in de huidige situatie staat (zie bijlage 7). De situatie die wordt nagestreefd is de hoogst mogelijke trede van de

6.1. Beleidskaders

De kaders die bij dit nieuwe denken passen worden als volgt weergegeven:

Beleidskader 1.

Accommodatiebeleid gaat uit van functies, doelgroepen en activiteiten.
(Niet langer van stenen, oppervlakten en locaties).

Leidend voor het nieuwe accommodatiebeleid is de vraag of de gewenste maatschappelijke activiteiten op efficiënte wijze onderdak kunnen vinden. Gebouwen zijn daarbij een middel om de inhoudelijke doelen te kunnen realiseren. De vraag wie er verantwoordelijk moet zijn voor eigendom, beheer en exploitatie van het gebouw is daarop volgend. Het streven is om de instelling/vereniging daar zoveel mogelijk zelf voor verantwoordelijk te laten zijn. Uitgaan van functies, doelgroepen en activiteiten houdt in dat de gemeente een toetsingskader dient te hanteren om te kunnen bepalen welke rol zij wil spelen met betrekking tot de accommodatiebehoefte van een specifieke organisatie.

In dit toetsingskader gaat het om vragen als:

- Gaat het om een noodzakelijke of gewenste functie/activiteit die bijdraagt aan het bereiken van de doelstellingen van het gemeentelijk beleid?
- Richt de organisatie zich op een doelgroep die ook een doelgroep is in het gemeentelijke beleid?
- Gaat het om een activiteit die toegevoegde waarde heeft naast andere activiteiten en

- draagt deze bij aan de doelstellingen van het gemeentelijk beleid?
- Is de accommodatiebehoefte gebonden aan een specifieke locatie?
 - Kan in de accommodatiebehoefte worden voorzien door marktpartijen?
 - Kan voor de capaciteitsbehoefte gebruik worden gemaakt van bestaande gemeentelijke accommodaties?
 - Is gezamenlijk gebruik van een accommodatie met andere organisaties mogelijk of zelfs wenselijk vanwege positieve wisselwerking?
 - Et cetera.

Op basis van zo'n toetsingskader kan per organisatie worden bepaald of de gemeente een rol wil of moet spelen met betrekking tot de accommodatiebehoefte en, zo ja, wat die rol dan precies moet zijn.

Beleidskader 2.

De gemeente Lisse streeft voor de (maatschappelijke) accommodaties naar de hoogst mogelijke trede op de vastgoedladder.

De gemeente speelt alleen een rol in het faciliteren van de ruimte die nodig is om de maatschappelijke functies en activiteiten uit te kunnen voeren, voor zover burgers en organisaties er niet zelf in slagen te voorzien in de benodigde ruimte. Waar mogelijk wordt er echter gestreefd naar overdracht van het eigendom van accommodaties.

Dit zal echter voor een aantal accommodaties niet op korte termijn of wellicht zelfs helemaal niet kunnen worden gerealiseerd. Daarom wordt er een prioritering aangebracht in de behandeling van de gemeentelijke accommodaties waarvoor eigendomsoverdracht zal worden onderzocht. Op voorhand wordt verondersteld dat accommodaties ten behoeve van wettelijke verplichtingen (scholen & voorzieningen bewegingsonderwijs), Sportcentrum De Waterkanten, Sporthal Ter Specke en de huidige sportterreinen voornamelijk in eigendom zullen blijven van de gemeente. Dit heeft te maken met de wettelijke kaders en de specifieke technische eisen die aan deze accommodaties worden gesteld.

Voor de overige gemeentelijke accommodaties lijkt afstoten van eigendom op voorhand wel een mogelijkheid. Dit zal nader worden onderzocht en geconcretiseerd in overleg met betrokken partijen en met aandacht voor de borging van maatschappelijke gewenste activiteiten die in de accommodaties plaatsvinden.

Beleidskader 3.

Al het onroerend goed, in eigendom bij de gemeente, wordt professioneel en extern beheerd.

Daar waar de gemeente onroerend goed juridisch in eigendom heeft, is de stijging op de vastgoed ladder zo dat er wordt uitgekomen op een trede waarbij het beheer professioneel en extern wordt belegd. Professioneel beheer sluit vormen van zelfwerkzaamheid en zelfbeheer niet uit, mits de betreffende organisatie kan waarborgen dat de inzet van vrijwilligers niet ten koste gaat van de kwaliteit en de continuïteit van het beheer.

Beleidskader 4.

Uitgangspunt is dat gemeentelijk eigendom kostendekkend wordt verhuurd.

Een gevolg van het nieuwe accommodatiebeleid zal zijn dat de gemeente op termijn minder accommodaties in eigendom heeft. Dit zal niet (direct) bij alle accommodaties gerealiseerd kunnen worden. Dit vraagt tijd. Daar waar accommodaties nog wel gemeentelijk eigendom zijn, is het uitgangspunt dat deze kostendekkend worden verhuurd. Hiervoor is het nodig om een optimale bezetting na te streven en kostprijsdekkende tarieven te hanteren.

Beleidskader 5.

Voor het onderbrengen van gewenste maatschappelijke functies en activiteiten in gemeentelijke accommodaties kan een lager, maatschappelijk tarief worden gehanteerd. Hiervoor wordt echter de levering van een maatschappelijke tegenprestatie verlangd.

Indien aannemelijk is dat een kostprijsdekkend tarief voor de betreffende organisatie niet op te brengen is, kan er voor de huisvesting van gewenste maatschappelijke functies en activiteiten rekening worden gehouden met een onrendabele top². Aan het hanteren van een lager, maatschappelijk tarief worden voorwaarden gesteld, waaronder het verlangen van een maatschappelijke tegenprestatie. Deze tegenprestatie kan verder reiken dan de uitoefening van de eigen activiteiten.

7. Financiële taakstelling

De uitwerking van de visie en de nieuwe beleidskaders herziening Accommodatiebeleid dragen bij aan het op termijn realiseren van een bezuinigingstaakstelling.

Naast de uitvoering van de diverse projecten genoemd in de notitie Hoofdlijnen Masterplan herziening Accommodatiebeleid maken de volgende bezuinigingsvoorstellen onderdeel uit van de visie en het beleidskader herziening Accommodatiebeleid:

1. Taakstelling kostenbeheersing
 - 5 tot 10% bezuinigen in de komende 10 jaar (2017-2026)
2. Stijging van de gemeentelijke tarieven / Maatschappelijke tegenprestatie
 - Stijging van de gemeentelijke tarieven in de komende 10 jaar, boven de inflatie CPI. Door het (jaarlijks) leveren van een nader overeen te komen maatschappelijke tegenprestatie kan de gebruiker de stijging van de gemeentelijke tarieven ongedaan maken. Op deze wijze wordt een extra prikkel gegeven tot het leveren van een maatschappelijke

² Hierbij dient te allen tijde uitvoering te worden gegeven aan de Wet Markt en Overheid

tegenprestatie.

8. Hoe verder?

Proces / toezeggingen / participatie

In deze notitie is de visie en zijn de beleidskaders gepresenteerd van het herziene accommodatiebeleid.

De gevolgen en consequenties van de visie en de nieuwe beleidskaders herziening accommodatiebeleid worden uitgewerkt in verschillende uitvoeringsprojecten.

In de notitie Hoofdlijnen Masterplan Herziening Accommodatiebeleid worden de verschillende uitvoeringsprojecten kort toegelicht.

Na vaststelling van beide notities zal per uitvoeringsproject een projectplan worden opgesteld. In de projectplannen wordt rekening gehouden met en aandacht geschonken aan het participatietraject.

Het masterplan is ingedeeld in twee fasen. Fase 1 betreft de korte termijn (2017-2020) en fase 2 behelst de langer termijn (2020- e.v.). Een aantal van de uitvoeringsprojecten starten in fase 1 en worden afgerond in fase 2.

Proces/planning

Proces besluitvorming Herziening Accommodatiebeleid:

Woensdag 13 april 2016:

- Presentatie kaderstellende notitie herziening accommodatiebeleid in commissie M&F / mogelijkheid tot stellen van technische vragen.

Dinsdag 19 april 2016:

- Presentatie kaderstellende notitie herziening accommodatiebeleid aan belanghebbenden en gebruikers / ronde tafelgesprekken.

Dinsdag 24 mei 2016:

- Inhoudelijke discussie met belanghebbenden over kaderstellende notitie herziening accommodatiebeleid.

Donderdag 23 of 30 juni 2016:

- Opiniërende behandeling/discussie in de raad over kaderstellende notitie herziening accommodatiebeleid.

Oktober 2016:

- Besluitvormend voorstel herziening accommodatiebeleid in de raad.

Toezeggingen/bestuursakkoord

In de notitie 'Hoofdlijnen Masterplan herziening Accommodatiebeleid' worden er keuzes gemaakt

in de “volgorde” en “aandachtspunten” voor specifieke accommodaties op grond van toezeggingen / het bestuursakkoord en/of op grond van de te verwachten juridische complexiteit.

Zo is er voor gekozen om de accommodaties die in gebruik zijn bij het onderwijs in fase 2 van het Masterplan op te nemen. Alle andere accommodaties en de beleidsnota's zijn opgenomen in fase 1.

Participatietraject

Bij de uitwerking van de visie en de beleidskaders in verschillende uitvoeringsprojecten wordt ruime aandacht besteed aan participatie.

Uitgangspunt in het participatietraject herziening accommodatiebeleid:

- het actief betrekken van de burgers bij de totstandkoming van het beleid en de uitvoeringsplannen.